

Educatieve Ondersteuning, Bespreking oefenfragment

Cluster 1: Actief-stimulerende begeleiding

De begeleidster zit bij de kinderen op de grond. Ze speelt mee en brengt een nieuw verhaal en nieuwe ideeën aan. Ze verwoordt wat ze doet, wat ze ziet. Zo zegt ze bijv.: “Ssstt, stil met de bordjes, grote pop is aan het slapen, zie je het? Kijk!” Eén van de kinderen gaat in het begin helemaal mee met dit verhaal: haar mimiek spreekt boekdelen, ze gaat kijken of grote pop wel slaapt, maar keert daarna terug naar het keukentje. De begeleidster spreekt haar terug aan, met een pop die nu klaargemaakt is om te eten. De begeleidster heeft daarbij zelf de poppen aangekleed en een slab rond het hoofd van de pop gedaan. Ze verwacht hier weinig initiatief of actie van de kinderen, of lokt dit in elk geval niet uit. Ze lijkt voornamelijk met haar eigen acties bezig. Ze reageert weinig op het spel dat de kinderen al zelf aan het spelen zijn.

Positieve interacties tussen kinderen worden niet bevorderd, de kinderen spelen naast elkaar. De begeleidster doet geen inspanningen om de kinderen samen te laten spelen, om onderlinge interactie te bevorderen.

Kapstokken voor observatie van actief-stimulerende begeleiding

Inhoud van de vragen in Stap 1 van het Zelfevaluatie-instrument MeMoQ

- Exploratie stimuleren
- Aandacht hebben voor het kindperspectief
- Relaties tussen kinderen bevorderen

Inhoud van de stellingen in Stap 1 van het Zelfevaluatie-instrument MeMoQ

- Ik ben actief en enthousiast aanwezig bij de kinderen. Ik heb aandacht en interesse voor wat hen bezighoudt en geniet samen met hen van wat ze doen.
- Ik bevestig en moedig het spel, de nieuwsgierigheid en ideeën van de kinderen aan. Zo vergroot ik hun doorzettingsvermogen.
- Ik geef via impulsen en hints het spel van kinderen een nieuwe wending. Wanneer kinderen niet tot spelen komen of wanneer het spel dreigt stil te vallen, bied ik hen nieuwe uitdagingen aan.
- Ik voel goed aan wat de kinderen boeit en bezighoudt. Mijn tussenkomsten lokken heel wat ideeën, initiatief en communicatie uit bij de kinderen.
- Ik reageer op wat individuele kinderen zeggen en doen. Via praten, uitleggen, fysieke hulp en specifieke feedback bevorder ik het leren en begrijpen.
- Ik creëer zowel tijdens vrij spel als bij geleide activiteiten veel kansen voor kinderen om zelf te ontdekken en uit te proberen. Hun keuzes worden gerespecteerd en ondersteund, waardoor ze meester blijven over hun (spel)situatie.
- Ik doe heel wat inspanningen om de verantwoordelijkheid, zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de kinderen te maximaliseren.
- Ik betrek kinderen actief bij andere kinderen. Ik bevorder systematisch positieve interacties tussen kinderen. Ik geef kinderen heel wat kansen om van en met elkaar te leren, te spelen en te delen.
- Ik ondersteun kinderen consequent om zich te verplaatsen in anderen en ik betrek hen actief bij het oplossen van conflicten.

Cluster 2: Taalondersteuning

De begeleidster praat veel, in duidelijke en natuurlijke taal. Ze gebruikt volledige en correcte zinnen. Ze praat met veel intonatie. Onbekende woorden of begrippen komen in dit fragment niet aan bod, de begeleidster gebruikt geen moeilijke woorden. De begeleidster verwoordt voortdurend wat ze doet, ziet. De handelingen van de kinderen benoemt ze niet.

Als Lou zegt: "ik ga", kaatst de begeleidster terug: "Ga jij ze eten geven?". Ze lijkt echter niet echt nog een antwoord terug te verwachten, want gaat over naar "samen-spelen-geen-ruzie". Ook op andere momenten doorheen het spelen met de poppen zien we deze begeleidster weinig taal uitlokken of vragen stellen aan kinderen.

Aan het einde brengt ze wel een heen- en weer- gesprekje met Lou op gang. Hoewel dit voornamelijk gesloten vragen blijven (Lou kan alleen met een woordje of ja/nee antwoorden), krijg je hier wel het begin van een dialoog. Die wordt verder gezet aan de verluiftafel buiten beeld, waarin ze samen "één, twee – samen: hupsakee" zeggen. Daarna verwoordt de begeleidster weer verder dat Lou wel zwaar is geworden.

Kapstokken voor observatie van taalondersteuning

Inhoud van de vragen in Stap 1 van het Zelfevaluatie-instrument MeMoQ

- Mijn taalgebruik
- Taal bij kinderen uitlokken
- Taal van kinderen verrijken

Inhoud van de stellingen in Stap 1 van het Zelfevaluatie-instrument MeMoQ

- Ik praat veel, in duidelijke en natuurlijke taal. Ik gebruik volledige en correcte zinnen.
- Ik ben expressief in mijn taalgebruik: tempowisselingen, toonhoogte, enthousiasme, gebaren, mimiek, klemtonen ...
- Ik gebruik een rijke en gevarieerde woordenschat. Ik benoem bedoelingen, gebeurtenissen, objecten, kleuren, vormen ... en gebruik daarbij veel verschillende woorden.
- Ik leg onbekende woorden en begrippen uit. Bijvoorbeeld door ze te linken aan woorden en ideeën die de kinderen al kennen.
- Ik vertel en verwoord mijn eigen handelingen en die van de kinderen.
- Ik bied kinderen veel spreekkansen en ik moedig taaluitingen aan (bv. via aangepaste vragen, commentaren, speelse opmerkingen, gesprekjes ...).
- Ik heb oog voor alle kinderen en ik stimuleer ook de communicatie bij kinderen die uit zichzelf weinig of niet praten.
- Ik ondersteun, herhaal en breid de communicatiepogingen van de kinderen uit en houd het gesprek op gang (bv. via verschillende soorten vragen, door speels te reageren, door extra vragen te stellen ...).
- Ik speel in op de spontane taaluitingen van kinderen en heb gesprekjes met hen over zaken die ze boeiend vinden.
- Ik ondersteun de communicatie tussen de kinderen onderling en lok vaak gesprekjes tussen hen uit.